

Ekonomiavdelningen

Österåkers ekonomiska uppföljning juni 2024

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Omvärldsfaktorer och lokal utveckling.....	3
3	Utfall för perioden.....	9
4	Bokslutsprognos.....	10
5	Centrala poster	11
6	Investeringar	13
7	Finansiella tillgångar	14
8	Ekonomiska sammanställningar	15

I Inledning

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska Kommunstyrelsens förvaltning redovisa bokslutsprognos per 2024-12-31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämningar i förhållande till budget 2024 görs under året. Fokus ska vara på en säker prognos och analys, samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

2 Omvärldsfaktorer och lokal utveckling

För att kunna planera och förutse utvecklingen för Österåker är det viktigt att vara medveten om de omvärldsfaktorer som påverkar kommunens utveckling. I månadsuppföljningen för juni ligger fokus på konjunkturläget, arbetsmarknad och befolkningsutveckling, samt översyn av utjämningsystemet. Därefter följer att avsnitt om de fem nya övergripande strategigrupperna.

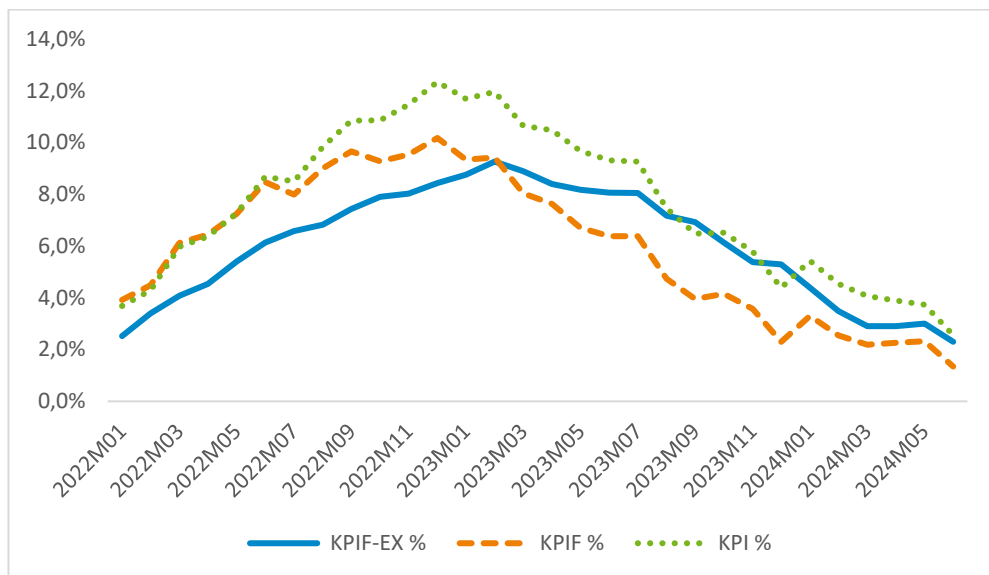
2.1 Konjunkturläget

Efter flera turbulenta år, med pandemier och krig, har inflationen stigit i Sverige vilket resulterat i en lågkonjunktur. Sverige befinner sig i en lågkonjunktur sedan 2023. Lågkonjunktoren prognostiseras att pågå till och med 2025 och BNP-gapet förväntas balanseras först 2026.

BNP-indikatorn för maj visar att BNP ökade med 0,1 procent (säsongrensats) jämfört med april månad enligt den preliminära sammanställningen. Kalenderkorrigerad BNP var 0,2 procent lägre jämfört med april i fjol. Den preliminära sammanställningen för det första kvartalet 2024 visar att BNP ökade med 0,7 procent jämfört med föregående år. främst drivet av lagerinvesteringar som påverkade BNP-utvecklingen positivt med 0,5 procentenheter.

Sedan inflationstoppen vintern 2022 har inflationen för svensk ekonomi börjat avta. Inflationen för juni 2024 låg på 1,3 procent mätt i KPIF (konsumtprisindex med fasta räntor). Lägre energipriser och lägre drivmedelspriser mot föregående år har lett till att inflationskurvan bromsat in jämfört med året innan.

Diagram 1: Utveckling av inflationen 2022-2024

Den höga inflationen ledde till att Riksbanken kontinuerligt har höjt styrräntan under 2022 och 2023 till 4,0 procent för att stävja inflationen. I maj 2024 sänkte Riksbanken styrräntan till 3,75 procent. Det är den första sänkningen av styrräntan på 8 år. Ytterligare två sänkningar av styrräntan förväntas innan året är slut.

Bostadsmarknaden har bromsat in på grund av det höga ränteläget. Byggbolagen har få nystartade projekt. Enligt fastighetsprisindex så sjönk priserna för permanenta småhus med 20 procent under helåret 2023 mot 2022. Situationen leder till att färre flyttar, och kommunen har fått en lägre befolkningsökning än prognostiserat.

Även i Europa sjunker inflationen. ECB valde att sänka styrräntan med 25 punkter i juni, vilket gör att inlåningsräntan landar på 3,75 procent.

Utvecklingen av inflationen i USA påverkar många andra ekonomier. USA:s inflationen har varit högre och arbetslösheten lägre än initiala prognoser för 2024. Federal Reserve (FED) indikerar att de inte har bråttom att lätta på penningpolitiken innan de får ytterligare bekräftelse på avtagande inflation och svagare tillväxtsignaler. FED håller styrräntan på en hög nivå i intervallet 5,25–5,50 procent för juni 2024.

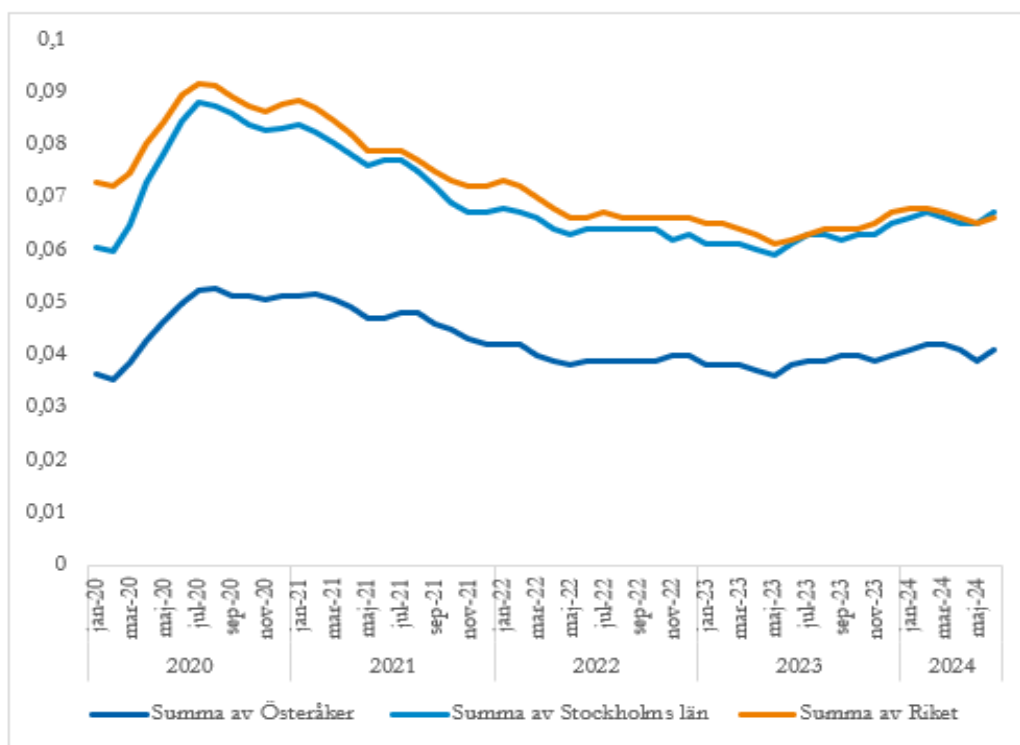
2.2 Arbetsmarknad

Svensk arbetsmarknad påverkas av lågkonjunkturen och arbetslösheten förväntas öka 2024. I maj låg den totala arbetslösheten på 8,7 procent för riket, enligt SCB arbetskraftsundersökningar (AKU).

För Österåker var 1561 personer inskrivna hos Arbetsförmedlingen i juni 2024, vilket är en ökning med 141 personer jämfört med samma månad föregående år.

Arbetslösheten var 4,1 procent i Österåker i juni 2024 enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik, vilket är en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med samma period 2023. I länet som helhet ligger arbetslösheten betydligt högre på 6,7 procent, en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med juni 2023. De som fortsatt har det svårast på arbetsmarknaden är unga och utrikes födda.

Diagram 2: Arbetslöshet öppet arbetslösa och sökande i program för riket, Stockholms län och Österåker, 16–64 år

Tabell 1: Arbetslöshet för riket, Stockholms län samt Österåkers kommun

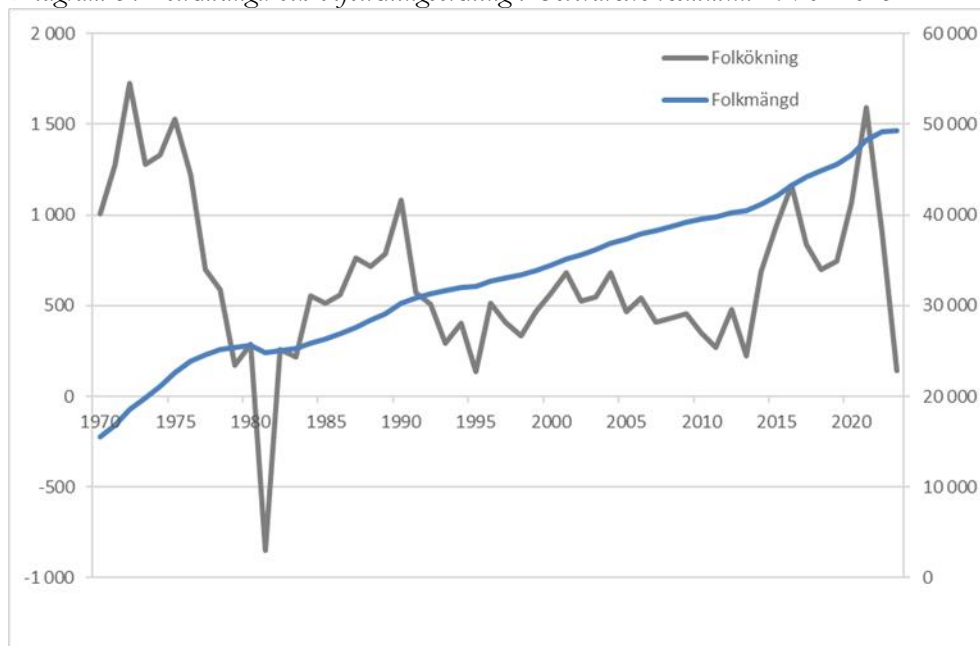
jun-24	Österåker	Stockholms län	Riket
16-64 år	4,1 %	6,7 %	6,6 %
Utrikes födda	8,9 %	12,4 %	14,8 %
Ungdomsarbetslöshet 18-24 år	6,0 %	7,0 %	7,7 %
Utrikes födda, 18-24 år	11,7 %	11,6 %	13,1 %

Källa: Arbetsförmedlingen

2.3 Befolkning

Österåkers kommun har under de senaste åren haft en historiskt stark befolkningstillväxt. Under 2023 avtog tillväxten och den årliga befolkningsökningen stannade på 144 personer. Vid årsskiftet 2023/2024 hade Österåker 49 282 invånare. Statistik från SCB visar att kommunen står still i antalet invånare. I maj 2024 uppnådde invånarantalet till 49 278 personer.

Diagram 3: Folkmängd och befolkningsökning i Österåkers kommun 1970–2023

Enligt Österåkers befolkningsprognos ska befolkningen öka med cirka 310 personer under 2024, vilket är en befolkningsökning motsvarande 0,6 procent. Befolkningsprognosen är baserad på kommunens nybyggnationsprognos och på att generellt 60 procent av nybyggnationerna står klara under året. Sweco som tar fram befolkningsprognosen för Österåker har dessutom justerat prognosmodellen och inkluderat en utglesning av invånare med bakgrund mot den senaste tidens svaga befolkningsutveckling och det ekonomiska läget.

I befolkningsprognosen för 2024 beräknas det att 438 barn kommer att födas och att 365 personer kommer att avlida, vilket ger ett födelsenetto om 74. Prognosen beräknar att drygt 3 100 personer kommer flytta till Österåker och 2 900 personer kommer att lämna kommunen. In- och utflytt beräknas tillsammans ge ett tillskott om drygt 200 invånare.

Befolkningen i Sverige beräknas framöver att öka i en långsammare takt än tidigare. Det beror på att det föds färre barn, att fler människor avlider, att färre invandrar och att fler utvandrar än tidigare år.

Under januari och februari var både födelsenettet och flyttnettet negativt och befolkningen minskade i Österåker. Trenden vände i mars när befolkningen ökade med 46 personer genom ett positivt födelsenetto och ett positivt

flyttnetto. Befolkningen ökade med 7 personer i april, men ingenting i maj.

Under årets första fem månader har det fötts 171 barn och avlidit 142 personer, vilket innebär ett födelsenetto på 29.

Det har flyttat in drygt 1 000 personer till Österåker under kvartalet och ungefär lika många har flyttat ut. Tillsammans ger det ett flyttnetto om -30 personer.

Delas flyttnettot upp efter inflytt och utflytt från länet, övriga Sverige, och utlandet, har Österåker ett positivt flyttnetto mot länet (84), och negativt flyttnetto mot övriga Sverige (-69). Det har med andra ord flyttat ut fler personer från Österåker till övriga län i Sverige (exklusive Stockholms län) än det flyttat in personer från övriga län till kommunen. Inom Stockholms län flyttar fler personer in till Österåker än som flyttar ut till andra kommuner inom länet. Flyttnettot till och från utlandet är negativt (-45).

Flyttnetto och födelsenetto ger tillsammans en minskning om -4 personer sedan årsskiftet, prognosen beräknade en ökning om 129 personer för motsvarande period.

Statistik från invånarregistret indikerar dock att fler har hunnit flytta in i Österåker än vad den offentliga statistiken från SCB visar då den har en viss eftersläpning. I mitten av juli visar det interna registret på cirka 49 420 invånare. Totalt har 94 nybyggnationer stått klara för inflytt fram till sista maj. 300 bostäder beräknas stå klara under året.

2.4 Översyn av utjämningsystemet

Regeringen beslutade den 28 april 2022 att tillsätta en parlamentarisk utredning för att se över samtliga delar av utjämningsystemet, inklusive LSS-utjämnningen. Syftet med uppdraget var att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämnningen ger kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar.

Den 2 juli överlämnade Utjämningskommittén sitt slutbetänkande *Nätt och jämnt*, SOU 2024:50. Betänkandet innehåller förslag på förändringar i inkomstutjämnningen, kostnadsutjämnningen, LSS-utjämnningen samt strukturbidraget som syftar till att skapa mer likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Det innehåller också förslag på riktlinjer för riktade statsbidrag, ett resonemang kring tillväxt kopplat till inkomstutjämnning samt förslag på hur införandet ska ske.

Om utredningens förslag genomförs kommer det att medföra omfattande omfördelningseffekter mellan rikets kommuner. Både till följd av uppdateringar i systemet och genom införande av ett nytt gleshetsmått. I förslaget ska ingen kommun kunna förlora mer än 1500 kronor per invånare jämfört med dagens system. De kommuner som förlorar mer än så föreslås få ett fast införandebidrag som kompensation. Österåker tillhör den gruppen av kommuner som beräknas förlora mer än 1500 kr per invånare och därmed

erhålla ett fast införandebidrag.

Utredningen planeras gå ut på remiss till samtliga kommuner i slutet av juli. Förvaltningen har satt ihop en arbetsgrupp och analysarbete av materialet pågår. Förvaltningen har för avsikt att antingen lämna ett enskilt, eller delta i ett av fler kommuner samordnat remissvar.

2.5 Övergripande strategigrupper

Sedan 2020 har kommunen haft fem övergripande styrgrupper som har arbetat förvaltningsöverskridande i olika frågor, exempelvis med trygghet och säkerhet, kvalitetsfrågor, samhällsfastigheter med mera. Styrgrupperna kom till i samband med omorganisationen av Kommunstyrelsens förvaltning 2019 för att skapa forum och samordna kommunövergripande frågor.

Under 2023 utvärderades arbetet med de förvaltningsövergripande styrgrupperna, vilket resulterade i en justering och en utveckling av tidigare upplägg och riktning. Styrgrupperna ersattes av fem övergripande strategigrupper som tydligare anknyter till Österåkers vision 2040 och de övergripande målen för mandatperioden. De fem nya övergripande strategigrupperna är:

- Kvalitet och ekonomi
- Säkerhet och civil beredskap
- Trygg och hållbar framtid
- Fysisk och digital samhällsutveckling
- Kompetensförsörjning

Strategigrupperna bemannas av samtliga förvaltningschefer, samt berörda avdelningschefer inom Kommunstyrelsens förvaltning. Grupperna utgör kommunledningsgruppens förlängda arm i det strategiska arbetet och i grupperna sker informationsutbyte, förankring mellan verksamheterna avseende förvaltningsövergripande frågor, beredning av politiska ärenden, samt beredning och förankring inför beslut i kommunledningsgruppen. Varje strategigrupp tillsätter arbetsgrupper med sakkunniga tjänstepersoner för genomförande av olika uppdrag från grupperna.

Under våren har samtliga grupper haft en uppstart med dialog om formerna för gruppernas arbete. Sakfrågor som arbetats med i grupperna under våren har bland annat omfattat:

- Kvalitetsresan
- Medborgardialog
- Röda tråden i styrningen
- Program för uppföljning och insyn
- Totalförsvarsdagen
- Insatser mot välfärdsbrottslighet
- Systematiskt informationssäkerhetsarbete
- Slutsatser rörande uppföljning av miljö- och klimatprogrammet

- Program för social hållbarhet och folkhälsa
- Lansering av det nya verktyget Målbarometern
- Dialog rörande den regionala utvecklingsplanen/regional utvecklingsstrategi
- Kompetensförsörjningsplaner
- Kompetensjakten – en studie av Kairos Future
- Strategiskt arbete med omställningsfonden

Varje strategigrupp möts mellan fyra och sex gånger per år och mötena samordnas och dokumenteras av två sammankallande tjänstepersoner.

3 Utfall för perioden

Kommunen redovisar ett positivt resultat för perioden om 85,1 mnkr. Jämfört med periodens budget innebär det en positiv avvikelse om 65,5 mnkr. Det balanskravsjusterade resultatet (det vill säga exklusive reavinster på såld mark och marknadsvärdesförändring av placerade medel) uppgår till 40,7 mnkr, vilket är en avvikelse mot periodens budget med 21,1 mnkr.

Nämndernas utfall visar en negativ avvikelse om 5,9 mnkr jämfört med periodens budget. Två nämnder redovisar en positiv avvikelse i förhållande till periodbudgeten, Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden (NAN) och Kommunfullmäktige (KF). För NAN beror avvikelsen på en periodiseringsdifferens i budget vilket justeras över året. För KF beror avvikelsen på högre utbetalda bidrag än budgeterat kopplat till EU-valet.

Tabell 2: Utfall januari-juni

Belopp i mnkr	Aktuell period jan-jun		
	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-3,8	-5,2	1,4
Överförmyndarnämnden	-3,1	-2,8	-0,4
Kommunstyrelsen	-139,2	-137,4	-1,7
Kultur- och fritidsnämnden	-63,2	-63,0	-0,2
Utbildningsnämnden	-698,3	-698,2	-0,1
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	-14,0	-16,0	2,0
Vård- och omsorgsnämnden	-361,0	-357,8	-3,3
Socialnämnden	-55,9	-52,7	-3,2
Byggnadsnämnden	-4,2	-4,0	-0,2
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-3,7	-3,4	-0,2
Summa nämnder	-1 346,2	-1 340,4	-5,9
Centrala poster	1 431,3	1 360,0	71,4
Summa inkl centrala poster	85,1	19,6	65,5
Balanskravsjusterat resultat	40,7	19,6	21,1

Centrala poster visar för perioden en positiv avvikelse jämfört med budget om

71,4 mnkr. Det beror främst på orealiserade finansiella intäkter vid marknadsvärdering av placerade medel. Se vidare information under avsnitt 5 "Centrala poster" för kommunens helårsprognos.

4 Bokslutsprognos

Budgeterat resultat 2024 är enligt beslut i Kommunfullmäktige 40 mnkr och prognostiserat balanskravsresultat för Österåkers kommun per april uppgår till 15 mnkr, 25 mnkr lägre än budgeterat.

Tabell 3: Utfall belår 2024

Belopp i mnkr	Helår 2024		
	Budget	Prognos	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-10,4	-9,9	0,5
Överförmyndarnämnden	-5,5	-6,0	-0,5
Kommunstyrelsen	-270,1	-270,1	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-127,9	-127,9	0,0
Utbildningsnämnden	-1 388,8	-1 396,8	-8,0
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	-32,8	-32,8	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	-720,7	-728,7	-8,0
Socialnämnden	-107,1	-111,1	-4,0
Byggnadsnämnden	-7,6	-9,1	-1,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-9,0	-9,0	0,0
Summa nämnder	-2 679,9	-2 701,4	-21,5
Centrala poster	2 719,9	2 760,8	40,9
Summa inkl centrala poster	40,0	59,4	19,4
Balanskravsjusterat resultat	40,0	15,0	-25,0

Nämndernas samlade bokslutsprognos är 21,5 mnkr lägre än budget.

Negativa avvikelser som uppstår under innevarande budgetår ska så långt det är möjligt hanteras av nämnderna inom tilldelad budgetram. I de fall avvikelser inte går att hantera inom tilldelad budgetram, exempelvis kopplat till större förändringar i volymer, kommer dessa i stället hanteras i kommande års budget, där nämnderna kompenseras för volymförändringar. De verksamheter som prognostiserar en negativ avvikelse mot budget ska ta fram åtgärdsplaner för budget i balans. Dessa ska fastställas i respektive nämnd.

Överförmyndarnämnden (ÖFN) prognostiserar en negativ avvikelse om 0,5 mnkr med anledning av högre personalkostnader än budgeterat.

Utbildningsnämnden (UBN) prognostiserar en negativ avvikelse om 8 mnkr med anledning av ändrat personalbehov inom grundskola där förvaltningens arbete med bland annat jobbpussel och justering av klasser förväntas få effekt först till höstterminen.

Vård- och omsorgsnämnden (VON) prognostiserar en negativ avvikelse om 8 mnkr med anledning av ökade kostnader för LSS-boende framförallt kopplat till bemanningsbehov.

Socialnämnden (SN) prognostiserar en negativ avvikelse om 4 mnkr med huvudsaklig anledning av obudgeterad indexökning inom ekonomiskt bistånd där försörjningsstödet ska räknas upp enligt riksnormen med 8,7 procent 2024.

Byggnadsnämnden (BN) ser en tydlig minskning av inkommande bygglovsansökningar och prognostiserar en negativ avvikelse om 1,5 mnkr kopplade till lägre bygglovsintäkter.

Övriga nämnder redovisar prognoser i enlighet med budget.

5 Centrala poster

Prognosen för skatteintäkterna per juni avviker positivt med 11 mnkr mot budget. Den inledande minskningen av sysselsättningen under andra halvan av 2023 ledde till avtagande ökning i lönesumman och en prognos om en långsammare ökning 2024. I SKR:s senaste prognos revideras dock denna upp något, bland annat med anledning av den höjning av pensionerna som följt av stor ökning av prisbasbelopp. Detta har lett till en något positivare prognos för skatteunderlaget. Prognosen för skatteunderlagstillväxten för 2023 är osäker och skatteintäkterna kan komma att revideras under året genom att slutavräkningen både för innevarande år och föregående år förändras. Slutligt beskattningsutfall för 2023 presenteras av Skatteverket i december 2024.

Inkomstutjämningen räknas ut efter skattekraft, och är statligt finansierad till 95 procent. I utjämningen är varje kommun garanterad en skattekraft om minst 115 procent. De kommunerna med skattekraft över 115 procent betalar en avgift, resterande kommuner får ett bidrag. Österåker erhåller under verksamhetsår 2024 bidrag i inkomstutjämningen. Bidraget är proportionellt mot skillnaden mellan kommunens och rikets genomsnittliga skattekraft. Skattekraften räknas fram genom att dividera beräknat skatteunderlag med befolkningen. För att räkna ut bidraget används inte kommunens egna skattesats. Istället används en "länsvis skattesats" som beslutas av riksdagen. På så sätt kan bidraget inte påverkas av kommunen. Budget för 2024 räknades fram före fastställda befolkningssiffror per 1 nov 2023 både för kommunen och riket med ett antagande om att skattekraften skulle vara 113,8 procent, faktiskt utfall blev något lägre 113,4 procent, vilket gav ett ökat bidrag med 8,5 mnkr i inkomstutjämningen än budgeterat.

Tabell 4: Centrala poster januari-juni, samt helår 2024

Belopp i mnkr	Aktuell period jan-jun			Helår 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Nämndernas nettokostnad	-1 346,2	-1 340,4	-5,9	-2 679,9	-2 701,4	-21,5
Intern kapitalkostnad	16,1	16,5	-0,4	33,0	33,0	0,0
Statsbidrag, maxtaxa mm	5,8	5,8	0,0	11,6	11,6	0,0
Exploateringsintäkter	0,0	2,5	-2,5	5,0	5,0	0,0
Pensioner, regleringspost	-64,2	-48,5	-15,7	-97,0	-127,0	-30,0
Lokaler, inkl effekt finansiell leasing	4,1	4,1	0,0	8,1	8,0	-0,1
Oförutsedd verksamhet	-0,1	-5,0	4,9	-10,0	-12,0	-2,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 384,6	-1 365,0	-19,6	-2 729,2	-2 782,8	-53,6
Skatteintäkter	1 258,9	1 245,3	13,6	2 490,6	2 501,6	11,0
Utgjämningssystem mm	106,2	102,0	4,2	204,0	212,5	8,5
Fastighetsavgift	62,4	61,5	0,9	123,0	124,0	1,0
Finansiella intäkter	68,7	6,8	62,0	13,5	71,6	58,1
Finansiella kostnader, inkl RBC och pension	-26,5	-30,9	4,4	-61,9	-67,5	-5,6
Årets resultat	85,1	19,6	65,5	40,0	59,4	19,4
Balanskravsjustering	-44,4	0,0	-44,4	0,0	-44,4	-44,4
Balanskravsjusterat resultat	40,7	19,6	21,1	40,0	15,0	-25,0

Pensionskostnader prognostiseras till cirka 127 mnkr, vilket är 30 mnkr mer än budget. I samband med omorganisationen under 2023 och rapporteringen till KPA blev en del personer felaktigt inaktiva i KPA:s system. KPA:s system tolkade kommunens fil som att en del personer i omorganisationen slutat, vilket inte var fallet. Detta ledde till att kommunen hade felaktiga prognoser i budgetarbetet. Felet åtgärdades under december i samband med inrapporteringen till årsskiftet. Lön- och ekonomiavdelningen har tillsammans med KPA säkerställt att de siffror kommunen arbetar med nu är pålitliga. Anställdas avsättningar till pensioner har inte påverkats. Avvikelsen beror även på att pensionsmyndigheten under hösten fastställde inkomstbasbeloppet till 76 200 kr, en ökning med 2,6 procent i stället för prognosticerade 4,2 procent. Skillnad innebär att fler personer antas tjäna mer än 7,5 IBB och därmed har ett högre pensionsintjänande. En mindre del av ökningen avser nytilkomna individer.

Den höga styrräntan, tillsammans med god likviditet, ger fortsatt effekt på kommunens likvidkonto i banken. Per juni uppgick räntan till 3,4 procent. Detta föranleder en prognostiserad ränteintäkt för kommunen om cirka 4 mnkr, det vill säga 2 mnkr mer än budget.

Förvaltningen, tillsammans med Söderberg och Partners ser löpande över exponeringen i kommunens portföljer för placerade medel. I samband med att försäljning av värdepapper har genomförts har finansiella intäkter och

kostnader realiserats och påverkar prognosen positivt med 14,7 mnkr. Se vidare information under finansiella tillgångar.

Kommunen har avsatta medel för medfinansiering av Roslagsbanans utbyggnad. I avtalet anges att beloppen är angivna i prisnivå för januari 2016. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI från januari 2016 tills dess att betalning erläggs enligt en överenskommen betalningsplan. I enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) har kommunen gjort en nuvärdesberäkning av avsättningen. Som en del i budgetposten för finansiella kostnader ingår förändrad indexering och nuvärdesberäkning av avsättningen med 8 mnkr. Förvaltningen följer utvecklingen av hur inflationstakten kommer påverka avsättningen på helårsbasis. Givet SKR:s, samt andra prognosmakares, aktuella prognoser för KPI de närmsta åren pekar prognoserna mot att avsättningens indexering är utan avvikelse mot budget. Prognosen är osäker och kan komma att revideras under året. Årets utfall fastställs först när KPI för dec 2024 är känt.

Förändringen av marknadsvärdet i kommunens portföljer med värdepapper bokförs löpande. För jämförbart resultat över tid elimineras effekten av marknadsvärderingarna, vilket ger det balanskravsjusterade resultatet. För perioden uppgår den bokföringsmässiga marknadsvärdesförändringen till 39,4 mnkr (netto).

6 Investeringar

Nettobudget för investeringsutgifter 2024 uppgår till 108 mnkr varav 119,6 mnkr är investeringsutgifter och 11,6 mnkr är investeringsinkomster. Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler (se avsnitt 8.4). Löpande under året kan det ske förändringar inom projekten av flera anledningar, till exempel på grund av tidigareläggningar eller förseningar av projektstarter.

Nettoutfallet för perioden uppgår till 14,6 mnkr och prognosen är 7,6 mnkr lägre investeringsutgifter och 2 mnkr lägre investeringsbidrag i förhållande till budget. Vissa åtgärder utgår och vissa planerade åtgärder senareläggs vilket sammanlagt leder till en prognostiserad avvikelse om 5,6 mnkr lägre än budget.

7 Finansiella tillgångar

Kommunen har placerat medel i två olika långsiktiga portföljer, pension- respektive överlikviditetsportföljen. Den totala marknadsvärdesökningen under året uppgår vid utgången av juni månad till cirka 47 mnkr. Kommunen har dessutom placerat medel i en kortsiktigare likviditetsportfölj. Det är framför allt en räntebärande placering, som ger kommunen avkastning och samtidigt är möjlig att använda för att, vid behov, förstärka kassan. De placerade medlen klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp och försäljning. För bevakning och rapportering av portföljerna samarbetar kommunen med Söderberg och Partners Placeringsrådgivning AB.

Placering av medel om 130 mnkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Vid utgången av juni månad 2024 var cirka 42 procent av medlen placerade inom räntepapper och 58 procent inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde om cirka 220 mnkr den sista juni 2024.

Överlikviditet om 300 mnkr placerades 2014 och ytterligare 100 mnkr placerades under 2017 i enlighet med Kommunfullmäktiges policy för överlikviditet. Vid utgången av juni 2024 var cirka 62 procent av medlen placerade inom räntepapper och cirka 38 procent inom aktierelaterade instrument. Marknadsvärdet på tillgångarna i portföljen var cirka 502 mnkr den sista juni 2024.

Förändringar inom respektive portfölj genomförs enligt förvaltarens bedömning och i linje med kommunens placeringspolicys och modell för förvaltning av portföljerna. Modellen är reaktiv, vilket innebär att när förutbestämda kriterier uppfylls sker en ned- eller uppviktning i en, av modellen, begränsad omfattning.

Två rapporter från Söderberg och Partners är bifogade som bilaga 2 och 3.

8 Ekonomiska sammanställningar

8.1 Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2024

Tabell 5: Resultatbudget januari-juni, samt belår 2024

Belopp i mnkr	Aktuell period jan-jun			Helår 2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
Kommunfullmäktige	-3,8	-5,2	1,4	-10,4	-9,9	0,5	-9,1
Överförmyndarnämnden	-3,1	-2,8	-0,4	-5,5	-6,0	-0,5	-5,9
Kommunstyrelsen	-139,2	-137,4	-1,7	-270,1	-270,1	0,0	-236,9
Kultur- och fritidsnämnden	-63,2	-63,0	-0,2	-127,9	-127,9	0,0	-124,2
Utbildningsnämnden	-698,3	-698,2	-0,1	-1 388,8	-1 396,8	-8,0	-1 359,6
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	-14,0	-16,0	2,0	-32,8	-32,8	0,0	-29,2
Vård- och omsorgsnämnden	-361,0	-357,8	-3,3	-720,7	-728,7	-8,0	-693,4
Socialnämnden	-55,9	-52,7	-3,2	-107,1	-111,1	-4,0	-98,6
Byggnadsnämnden	-4,2	-4,0	-0,2	-7,6	-9,1	-1,5	-9,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-3,7	-3,4	-0,2	-9,0	-9,0	0,0	-8,6
Nämndernas nettokostnad	-1 346,2	-1 340,4	-5,9	-2 679,9	-2 701,4	-21,5	-2 574,9
Intern kapitalkostnad	16,1	16,5	-0,4	33,0	33,0	0,0	13,3
Statsbidrag, maxtaxa mm	5,8	5,8	0,0	11,6	11,6	0,0	16,7
Exploateringsintäkter	0,0	2,5	-2,5	5,0	5,0	0,0	15,0
Pensioner, regleringspost	-64,2	-48,5	-15,7	-97,0	-127,0	-30,0	-75,6
Lokaler, inkl effekt finansiell leasing	4,1	4,1	0,0	8,1	8,0	-0,1	2,6
Oförutsedd verksamhet	-0,1	-5,0	4,9	-10,0	-12,0	-2,0	-46,4
Verksamhetens nettokostnad	-1 384,6	-1 365,0	-19,6	-2 729,2	-2 782,8	-53,6	-2 649,3
Skatteintäkter	1 258,9	1 245,3	13,6	2 490,6	2 501,6	11,0	2 450,5
Utgjämningssystem mm	106,2	102,0	4,2	204,0	212,5	8,5	280,1
Fastighetsavgift	62,4	61,5	0,9	123,0	124,0	1,0	118,7
Finansiella intäkter	68,7	6,8	62,0	13,5	71,6	58,1	90,9
Finansiella kostnader, inkl RBC och pension	-26,5	-30,9	4,4	-61,9	-67,5	-5,6	-60,8
Årets resultat	85,1	19,6	65,5	40,0	59,4	19,4	230,2
Balanskravsjustering	-44,4	0,0	-44,4	0,0	-44,4	-44,4	-51,5
Balanskravsjusterat resultat	40,7	19,6	21,1	40,0	15,0	-25,0	178,7

8.2 Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen och Teknisk nämnd på projektnivå

Tabell 6: Investeringsredovisning, prognos på belår 2024

Investeringsredovisning (belopp i mnr)	Budget	Prognos	Ack utfall	Budgetavvikelse/prognos
Attraktiv offentlig plats och skärgård	-18,7	-18,7	-0,7	0
Stadsutveckling/Trafikplan	-3,2	-2	0	1,2
Reinvestering, gator & vägar	-51,8	-49,8	-5,2	2,0
Trafikåtgärder	-9,9	-9,9	-3,8	0
Gång och cykelvägar	-8,1	-8,2	-2,3	-0,1
Kultur och Fritid	-4,9	-5,4	-1,6	-0,5
Miljöåtgärder	-3,0	0	0	3,0
Övriga ej namngivna objekt	-2,5	-2,5	0	0
Digitala kartor, ortofoto	0	0	0	0
Övriga	0	0	-0,5	0
Totalt Kommunstyrelsen	-6	-6	0	0
Totalt Österåkers kommun	-108	-102,4	-14,1	-5,6